

ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้ ของนักศึกษาสาขาอาชญวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์*

The Relationship between Gender, Learning Styles, and Learning Preferences among Criminology and Forensic Science Students

กาญจนา จันทรประเสริฐ

Kanchana Chanprasert

ภาควิชาฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

Department of Physics, Faculty of Science, Rangsit University, Thailand.

Corresponding Author's Email: kanchana.ch@rsu.ac.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) จำแนกรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ 2) จำแนกลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ และ เพศกับลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์ ของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2567 สาขาอาชญวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 158 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบอาสาสมัคร เครื่องมือในการศึกษาประกอบด้วยแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของ เฟลมมิงและมิลส์ และแบบสำรวจลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของกราชา และริเอชแมนน์ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์คอนบาคเท่ากับ 0.72 และ 0.89 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการศึกษาพบว่า 1) รูปแบบการเรียนรู้ส่วนใหญ่เป็นแบบผสม 65.8% แบบเดี่ยว 34.2% จำแนกเป็นรับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์ 1.3% รับรู้ผ่านเสียง 24.1% รับรู้ผ่านการอ่านและเขียน 14.6% และรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก 25.9% 2) ลีลาการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยดังนี้ แบบพึ่งพา (4.13 ± 0.40) แบบมีส่วนร่วม (3.74 ± 0.54) แบบร่วมมือ (3.68 ± 0.61) แบบอิสระ (3.54 ± 0.56) แบบหลีกเลี่ยง (3.19 ± 0.54) และแบบแข่งขัน (2.77 ± 0.70) ตามลำดับ และ 3) เพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อรูปแบบการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อ แบบพึ่งพา และแบบมีส่วนร่วม และมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อแบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ และแบบแข่งขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนรู้; ลีลาการเรียนรู้; นักศึกษาสาขาอาชญวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์

Abstract

This study aimed to: (1) classify learning styles based on the Fleming and Mills model; (2) classify learning styles based on the Grasha and Riechmann model; and (3) examine the relationships between gender and learning styles based on the Fleming and Mills model, and between gender and learning styles based on the Grasha and Riechmann model, among 158

*Received October 20, 2025; Revised November 21, 2025; Accepted November 24, 2025

second-year students in the Criminology and Forensic Science program during the 2024 academic year. The participants were recruited through voluntary sampling. The research instruments consisted of a learning style survey based on the Fleming and Mills model and a learning style survey based on the Grasha and Riechmann model, with Cronbach's alpha coefficients of 0.72 and 0.89, respectively. Data were analyzed using descriptive statistics and Pearson's correlation coefficient.

The findings revealed that: (1) Learning styles based on the Fleming and Mills model were predominantly multimodal (65.8%), while 34.2% of the participants had a single learning preference. The single preferences were categorized as visual (1.3%), auditory (24.1%), reading/writing (14.6%), and kinesthetic (25.9%); (2) Learning styles based on the Grasha and Riechmann model, ranked by mean scores, were dependent (4.13 ± 0.40), participatory (3.74 ± 0.54), collaborative (3.68 ± 0.61), independent (3.54 ± 0.56), avoidant (3.19 ± 0.54), and competitive (2.77 ± 0.70), respectively; and (3) Gender was positively correlated with learning styles based on the Fleming and Mills model at a statistically significant level. Gender was also positively correlated with dependent and participatory learning styles, while it was negatively correlated with independent, avoidant, collaborative, and competitive learning styles, with statistical significance.

Keywords: Learning Styles; Learning Preferences; Criminology and Forensic Science Students

บทนำ

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ซับซ้อนซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะต้องตระหนักเสมอว่าควรทำอย่างไรให้ผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการคิดด้วยตนเอง ครูผู้สอนจึงต้องมอบประสบการณ์ที่เหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ ทักษะ ค่านิยม และลักษณะนิสัย และส่งผลเชิงบวกต่อการเรียนรู้และการพัฒนาการของพวกเขา ต้องจัดเตรียมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่มีคุณค่าและสามารถทำให้ผู้เรียนได้สัมผัสประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งจะกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ด้วยกระตือรือร้น ผู้เรียนมักจะรับข้อมูลและประมวลผลข้อมูลด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น การเห็นและได้ยิน การไตร่ตรองและการกระทำ การใช้เหตุผลอย่างมีตรรกะและสัญชาตญาณ หรือการวิเคราะห์และจินตนาการ ผู้เรียนบางคนเน้นที่หลักการและบางคนเน้นที่การประยุกต์ใช้ บางคนเน้นที่ความจำในขณะที่บางคนเน้นที่ความเข้าใจ ผู้เรียนแต่ละคนมีแนวโน้มที่จะประมวลผลข้อมูลอย่างเข้มข้นในบางครั้งและไตร่ตรองในบางครั้ง ซึ่งแต่ละวิธีเรียนอาจมีความชอบมากกว่าวิธีอื่น ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้กล่าวได้ว่าเป็นรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล หากผู้เรียนทุกคนเรียนรู้ด้วยวิธีเดียวกันแต่การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลแตกต่างกันมาก ด้านการประมวลผลข้อมูลจะก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างผู้เรียนภายในห้องเรียน นักวิจัยหลายคนจึงตระหนักความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะจับคู่กับรูปแบบการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล รูปแบบการเรียนรู้เป็นโครงสร้างที่ซับซ้อนซึ่งเกี่ยวข้องกับปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ มากมาย ผู้ที่ศึกษารูปแบบการเรียนรู้มีความลำบากในการตัดสินใจว่าจะต้องอธิบายผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้ในมิติใด และมีปฏิสัมพันธ์ใดที่สนับสนุนต่อความสำเร็จของผู้เรียน นักการศึกษาและนักวิจัยในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมาให้ความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน การศึกษาของนักศึกษาหลายคนแสดงให้เห็นว่ารูปแบบการเรียนรู้เป็น

ตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Lockie, Lanen and Mc Gannon, 2013; Rosander and Bäckström, 2012; Komarraju, Schmeck and Avdic, 2011; Koch, Salamonson, Rolley and Davidson, 2011; Diseth and Martinsen, 2003; Cassidy and Eachus, 2000) และยังพบว่ารูปแบบการเรียนรู้มีผลในเชิงบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่น Yip (2013) รายงานว่าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งที่มีผลการเรียนสูงและต่ำ Komarraju, Schmeck and Avdic (2011) พบว่ารูปแบบการเรียนรู้ยังเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการเรียนของผู้เรียนอีกด้วย การศึกษาวิจัยเหล่านี้พิสูจน์ให้เห็นถึงความสำคัญของรูปแบบการเรียนรู้และความสัมพันธ์กับผลการเรียนของนักเรียน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับผู้วางแผนหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ นอกจากการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์รูปแบบการเรียนรู้ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้ว ยังมีผู้สนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้ และนำเสนอว่ามีแนวโน้มของความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้ และลีลาการเรียนรู้ เช่น Gauhar and Ibrahim (2019) พบว่าเพศหญิงชอบการเรียนรู้แบบ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และการสัมผัส มากกว่าเพศชาย Desai and Shah (2021) พบว่า เพศมีอิทธิพลต่อความชอบในรูปแบบการเรียนรู้ต่างกัน โดยเพศชายส่วนใหญ่ชอบการเรียนรู้ผ่านการเคลื่อนไหว Kamran et al. (2023) พบว่า เพศมีความสัมพันธ์การรับรู้ผ่านเสียง แต่ไม่ความสัมพันธ์กับการรับรู้ผ่านการอ่านและการเขียน และการรับรู้ทางร่างกาย แต่อย่างไรก็ตามนักการศึกษาเชื่อว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้ และลีลาการเรียนรู้ เกิดจากการผสมผสานที่ซับซ้อนระหว่างการเข้าสังคม ความแตกต่างในการประมวลผลทางปัญญา ความสนใจส่วนบุคคล และ อัตลักษณ์ทางเพศมากกว่าเพศทางชีววิทยาโดยสมบูรณ์ (Severiens and Dam, 1997) และนอกจากนี้ยังมีการศึกษาความสัมพันธ์ของรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้กับองค์ประกอบอื่นด้วยเช่น รูปแบบการคิด บุคลิกภาพ ความแตกต่างทางวัฒนธรรม (Naimie et al., 2010; Xie and Zhang, 2015; Joy and Kolb, 2009 as cited in Chobphon, Phrakhunan, Ritthibut and Sukjaroen, 2020) จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของรูปแบบการเรียนรู้ของผู้วิจัยพบว่า แยกเป็นสองคำที่มีความแตกต่างออกไป คือ คำว่า “รูปแบบการเรียนรู้(Learning Preference)” และ “ลีลาการเรียนรู้ (Learning Style)” โดยรูปแบบการเรียนรู้ที่มีผู้ศึกษามากคือ รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของเฟรมมิ่งและมิลส์ (Fleming and Mills, 1992) ได้แบ่งประเภทผู้เรียนตามความชอบหรือถนัดในการรับรู้ข้อมูลไว้ 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มผู้รับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์ (Visual Preceptors) โดยผู้ที่เรียนรู้ทางสายตา (Visual Learner) 2) กลุ่มผู้รับรู้ผ่านเสียง (Auditory Preceptors) โดยผู้ที่เรียนรู้ทางโสตประสาท (Auditory Learner) 3) กลุ่มผู้รับรู้ผ่านการอ่านและเขียน (Read/Write Preceptors) โดยผู้เรียนผ่านทางการอ่านและเขียน (Read/Write Learner) 4)กลุ่มผู้รับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก (Kinesthetic Preceptors) โดยผู้ที่เรียนรู้ทางร่างกายและความรู้สึก (Kinesthetic Learner) นอกจากรูปแบบการเรียนรู้ ส่วนลีลาการเรียนรู้มีไม่ต่ำกว่า 21 แนวคิด (Moran, 1991) แต่ลีลาการเรียนรู้ที่นักศึกษานิยมนำมาศึกษามาก คือ ลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์ (Riechmann and Grasha, 1974) ที่ได้เสนอลีลาการเรียนรู้ไว้ 6 แบบ ดังนี้ 1) แบบมีส่วนร่วม (Participant) 2) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant) 3) แบบร่วมมือ (Collaborative) 4) แบบแข่งขัน (Competitive) 5) แบบอิสระ (Independent) และ 6) แบบพึ่งพา (Dependent) ในสภาพปกติของการจัดการเรียนรู้อุดมศึกษาวิธีการสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งวิธีการสอนแบบบรรยายนั้นเป็นลักษณะที่ผู้สอนเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดเนื้อหาจะมีผลดีต่อผู้เรียนที่มีการรับรู้ผ่านเสียงได้ดี แต่เกิดไม่เกิดผลดีต่อผู้เรียนที่มีการรับรู้มีผ่านทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก ดังนั้นถ้าผู้รับผิดชอบรายวิชาหรือหลักสูตรมีการสำรวจข้อมูลคุณลักษณะของผู้เรียนก่อน จะช่วยให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียนเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงมากขึ้น

อาชญวิทยา (criminology) เป็นสาขาวิชาที่มุ่งศึกษาถึงการอธิบายสาเหตุของการกระทำความผิดของอาชญากรหรือผู้กระทำผิด เป็นสาขาสหวิทยาการของพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสังคมวิทยา จิตวิทยา มานุษยวิทยา สังคม และนิติศาสตร์ สาขาวิชาอาชญวิทยาเป็นสาขาวิชาที่พัฒนาเร็วที่สุดในสหราชอาณาจักร (Bowling and Ross, 2006; Carrabine et al., 2020) มีการพัฒนาหลักสูตรเพิ่มขึ้นจำนวนมาก ซึ่งอาจส่งผลทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อสาขาวิชาและการสอนที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัย (McGrath and Rogers, 2021) ความสนใจของผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาในหลักสูตรนี้มีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยมีข้อมูลจากการรับสมัครนักศึกษาของมหาวิทยาลัยและวิทยาลัย (UCAS) มีการค้นหาหลักสูตรระดับปริญญาตรีด้านอาชญวิทยาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง สาขาวิชาอาชญวิทยามีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเนื่องจากปัจจัยหลายประการ ความต้องการที่เพิ่มขึ้นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพด้านกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่จะต้องมีความรู้ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลถึงการพัฒนากลยุทธ์ที่เพิ่มขึ้นอย่างมากในมหาวิทยาลัย และขอบเขตของเนื้อหาวิชาที่เพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามยังมีความกังวลที่เพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับการจ้างงานเช่นเดียวกัน (Williams, Norman and Rowe, 2019; Garland 2008; Barton et al., 2010) สำหรับในประเทศไทย สาขาการบริหารงานยุติธรรมและความปลอดภัย หรือที่รู้จักโดยทั่วไปว่า อาชญวิทยา เป็นหลักสูตรเฉพาะทางที่ผสมผสานระหว่างความรู้ทางด้านสังคมศาสตร์ นิติวิทยาศาสตร์ และวิทยาศาสตร์มาบูรณาการร่วมกัน โดยส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก และเป็นสาขาที่อยู่ในคณะสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และนิติศาสตร์ คณะอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม เป็นต้น หลักสูตรสาขาอาชญวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ คณะอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต เป็นหลักสูตรที่เกิดจากความร่วมมือระหว่างสถาบันอาชญวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเทคนิคการแพทย์ ในการบูรณาการความรู้ด้านอาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและวิทยาศาสตร์เข้าด้วยกัน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้แบบสหวิทยาการ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ด้านอาชญวิทยา วิทยาศาสตร์ นิติศาสตร์ และการบริหารงานยุติธรรม และนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในกระบวนการยุติธรรม หลักสูตรนี้มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ด้านอาชญวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ที่สามารถทำงานในหน่วยงานราชการและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับงานนิติวิทยาศาสตร์และการบริหารงานยุติธรรม บัณฑิตเหล่านี้จะช่วยให้การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมของไทยด้วยการอาศัยความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์และอาชญวิทยามากขึ้น ซึ่งจะทำให้กระบวนการยุติธรรมมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากขึ้น อันเป็นประโยชน์ต่อสังคมไทยโดยรวม และเนื่องจากการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต้องมีการปรับตัวตามสถานศึกษา การเรียนของนักศึกษาจะต่างไปจากการเรียนของนักเรียนที่มีครูคอยดูแลอย่างใกล้ชิดมาสู่การศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ผู้เรียนสามารถใช้ชีวิตได้อย่างอิสระ ดังนั้นอาจารย์ที่เป็นผู้รับผิดชอบการจัดการเรียนรู้ควรวิเคราะห์ผู้เรียนว่ามีรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้แบบใด ซึ่งจะสามารถนำข้อมูลมาจัดการจัดการศึกษาเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

จากการศึกษาหลักการและเหตุผลที่นำมากล่าวแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษารูปแบบการเรียน ตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ และ ลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ กราชา และริเชอแมนน์ ของนักศึกษาสาขาอาชญวิทยาและนิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ที่ใช้ในการเรียนรู้หรือเป็นวิธีการหาความรู้ และยึดเป็นแนวปฏิบัติ ซึ่งมีอิทธิพลต่อการตอบสนองหรือการมีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมในการเรียนที่แตกต่างกัน แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการเลือกหรือกำหนดรูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อจัดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตรงกับผู้เรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อจำแนกรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ ของนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์
2. เพื่อจำแนกลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์ ของนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง เพศกับรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ และ เพศกับลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาความสัมพันธ์ (Descriptive correlation research) เพื่อศึกษาระดับและความสัมพันธ์ของรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้ ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาด้านเนื้อหา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด และ ทฤษฎีของรูปแบบการเรียนรู้ ตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ และลีลาการเรียนรู้ ตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์ กำหนดเป็นนิยามศัพท์เฉพาะ ในการศึกษาครั้งนี้

1. รูปแบบการเรียนรู้ หมายถึง ความชอบ ความถนัดของนักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ใช้ในการรับรู้ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพที่สุด จำแนกตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ เป็น 4 กลุ่ม คือ 1. กลุ่มผู้รับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์ (Visual Preceptors) 2. กลุ่มผู้รับรู้ผ่านเสียง (Auditory Preceptors) 3. กลุ่มผู้รับรู้ผ่านการอ่านและเขียน (Read/Write Preceptors) 4. กลุ่มผู้รับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก (Kinesthetic Preceptors)

2. ลีลาการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะ หรือ วิธีการเรียน หรือวิธีการคิด หรือวิธีการแก้ปัญหาที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 สาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ชอบหรือมีความถนัดใช้เป็นประจำในการเรียนรู้หรือทำให้เกิดการเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้ดีที่สุด จำแนกตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์ (Riechmann and Grasha, 1974) เป็น 6 แบบ ดังนี้ 1) แบบมีส่วนร่วม (Participant) 2) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant) 3) แบบร่วมมือ (Collaborative) 4) แบบแข่งขัน (Competitive) 5) แบบอิสระ (Independent) และ 6) แบบพึ่งพา (Dependent)

และจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด และ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

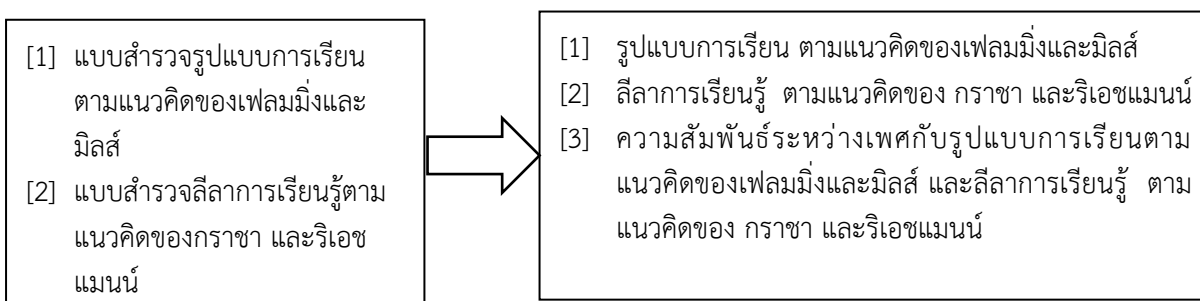

Figure 1: Conceptual Framework in Research

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาในภาคสนาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาภาคสนามโดยการเก็บข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามและมีข้อตกลงเบื้องต้นดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยความจริงใจ โดยผู้วิจัยต้องสร้างความไว้วางใจ ความมั่นใจให้ผู้ตอบให้มีความรู้สึกว่าการตอบคำถามในแบบสอบถามไม่มีเงื่อนไขของการตอบถูก หรือการตอบผิด และไม่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินผลในรายวิชาใด ๆ ดังนั้นคำตอบของกลุ่มตัวอย่างนั้น ถือว่าเป็นคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริง

2. กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในวัน เวลาและสถานที่ที่แตกต่างกันผลของข้อมูลไม่ต่างกัน

ขั้นตอนที่ 3 ประชากรและ กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ หมายถึง นักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ คณะอาชีวศึกษาและการบริหารงานยุติธรรม มหาวิทยาลัยรังสิต จำนวน 166 คน ที่ลงทะเบียนรายวิชาฟิสิกส์วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ในภาคเรียนที่ 2/2567

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ หมายถึง นักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนรายวิชาฟิสิกส์วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ภาคเรียนที่ 2/2567 จำนวน 158 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบอาสาสมัคร

ขั้นตอนที่ 4 เครื่องมือและวิธีการที่ใช้ในการศึกษา

1. แบบสำรวจรูปแบบการเรียนตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ ซึ่งผู้วิจัยแปลจาก VARK questionnaire version 7.8 (Fleming, 2015) จำนวน 16 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความหมายภาษากับวัตถุประสงค์คำถามรายข้อโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิสาขาวิชาอุดมศึกษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน มีค่า IOC รายข้อเท่ากับ $\geq .67$ และหาค่าความเชื่อมั่นโดย try out กับกับนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 80 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีค่าความเชื่อมั่น 0.72

2. แบบสำรวจลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของกราชและริเชชแมนน์ ที่ผู้วิจัยแปลจาก Grasha-Ricehmann Student Learning Style Scale (GRSLSS) (Riechmann and Grasha, 1974, as cited in Baneshi, Karamdoust and Hakimzadeh, 2013) เป็นแบบสำรวจมาตราวัด 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของความหมายภาษากับวัตถุประสงค์คำถามรายข้อโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณวุฒิสาขาวิชาอุดมศึกษา สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ และสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 3 คน มีค่า IOC รายข้อ $\geq .67$ และหาค่าความเชื่อมั่น โดย try out กับกับนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 3 จำนวน 80 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

ขั้นตอนที่ 5 การรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยส่งโครงการวิจัยขออนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมในการทำวิจัยในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยรังสิต ผ่านการพิจารณา ตามเอกสารรับรองรหัส COA.No.RSUERB2023-197

1. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้นักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และชั้นปีที่ 3 ที่เป็นกลุ่ม try out ได้ทราบ โดยอธิบายถึงประโยชน์ของผลการวิจัย สิ่งที่จะได้รับการเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัย ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการให้ข้อมูลการติดต่อประสานงานเมื่อเกิดความเสี่ยงจากการเข้าร่วมการวิจัย และชี้แจงให้ทราบว่า การตอบรับหรือการปฏิเสธเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้จะไม่ผลต่อผู้เข้าร่วม

2. การวิจัยผู้วิจัยขอความร่วมมือในการตอบแบบสำรวจโดยการกรอกข้อมูลในแบบสำรวจอิเล็กทรอนิกส์หรือแบบกระดาษตามความสะดวกของผู้ตอบแบบสำรวจ ข้อมูลทุกอย่างจะถือเป็นความลับและนำมาใช้ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม การเข้าร่วมเป็นกลุ่มประชากรหรือผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยเป็นไปโดยสมัครใจ และสามารถ ปฏิเสธ ที่จะเข้าร่วมหรือ ถอนตัว จากการวิจัยได้ทุกขณะ โดยไม่สูญเสียประโยชน์ที่พึงได้รับ

ขั้นตอนที่ 6 การดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาวิเคราะห์ค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบสำรวจรูปแบบการเรียนรู้ และข้อมูลจากแบบสำรวจลีลาการเรียนรู้ วิเคราะห์เชิงพรรณนาด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการศึกษาวิจัย และ การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเชิงพรรณนาความสัมพันธ์ โดยอธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต ชั้นปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2/2567 จำนวน 158 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบอสุยสุ่ม จำแนกเป็นเพศชาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 เพศหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 93.7 และความสัมพันธ์ของตัวแปรของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อจำแนกรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ ของนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของรูปแบบการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่ค่ามากที่สุด คือ รับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก (K) (7.21 ± 3.03) รองลงมาคือ รับรู้ผ่านเสียง (A) (7.11 ± 3.10) รับรู้ผ่านการอ่านและเขียน (R) (6.15 ± 3.15) และ รับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์ (V) (4.01 ± 2.94) ตามลำดับ จำแนกเป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยว (Uni-Modal) ร้อยละ 65.8 ประกอบด้วย รับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์ (V) ร้อยละ 1.3 รับรู้ผ่านเสียง (A) ร้อยละ 24.1 รับรู้ผ่านการอ่านและเขียน (R) ร้อยละ 14.6 และรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก (K) ร้อยละ 25.9 รูปแบบการเรียนรู้แบบผสม (Multi-Modal) ร้อยละ 34.2 ประกอบด้วยแบบสองลักษณะ (Bi-Modal) ร้อยละ 18.4 แบบสามลักษณะ (Tri-Modal) ร้อยละ 8.2 และ แบบสี่ลักษณะ (Quad-Modal) ร้อยละ 7.6

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อจำแนกลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์ ของนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยลีลาการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง มากที่สุดคือ แบบฟังพา (4.13 ± 0.40) รองลงมาได้แก่ แบบมีส่วนร่วม (3.74 ± 0.54) แบบร่วมมือ (3.68 ± 0.61) แบบอิสระ (3.54 ± 0.56) แบบหลีกเลี่ยง (3.19 ± 0.54) และ แบบแข่งขัน (2.77 ± 0.70) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของเฟลมมิงและมิลส์ และเพศกับลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ กราชา และริเอชแมนน์ ผลการวิจัยพบว่า เพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการรับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์ ($r = 0.124$) การรับรู้ผ่านเสียง ($r = 0.160$) การรับรู้ผ่านการอ่านและเขียน ($r = 0.090$) การรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก ($r = 0.136$) และพบว่าเพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อแบบฟังพา ($r = 0.124$) และแบบมีส่วนร่วม ($r = 0.104$) และมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อแบบอิสระ ($r = -0.083$) แบบหลีกเลี่ยง ($r = -0.147$) แบบร่วมมือ ($r = -0.002$) แต่มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อแบบแข่งขัน ($r = -0.199$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

องค์ความรู้ใหม่

ผู้วิจัยสรุปความรู้ใหม่จากการศึกษา ดังนี้

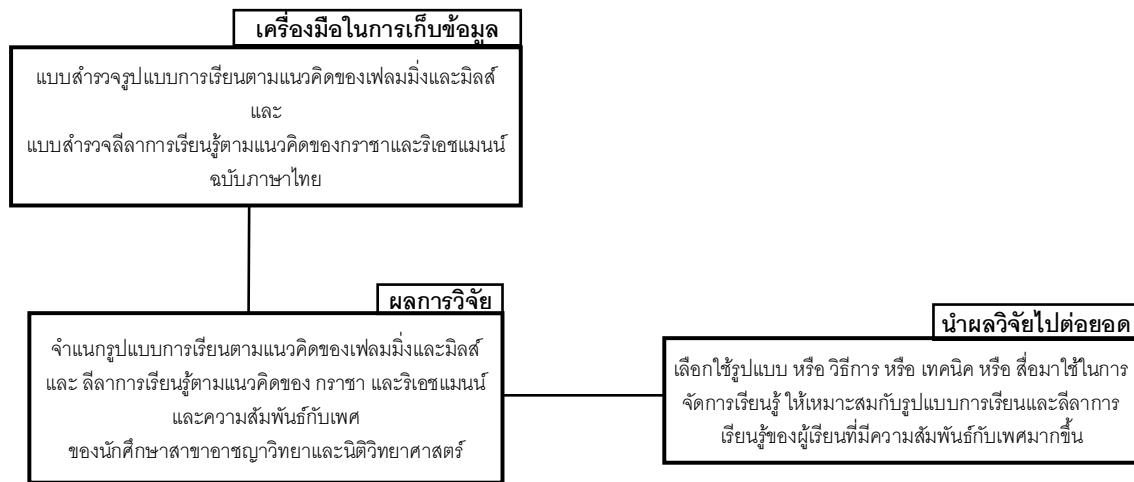

Figure 2: The Approaches for the Relationship between Gender and Learning Preference and Learning Style of Criminology and Forensic Science Students

จากข้อค้นพบจากการศึกษา เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้และสติลาการเรียนรู้ของนักศึกษาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์นี้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างชอบรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึกมากที่สุด และชอบ สติลาการเรียนรู้แบบฟังพามากที่สุด เพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการรับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์ การรับรู้ผ่านเสียง การรับรู้ผ่านการอ่านและเขียน การรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก และ เพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อ แบบฟังพามากและแบบมีส่วนร่วม จะเป็นข้อมูลที่ทำให้ผู้สอนสามารถเลือกใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม เช่น วิธีการจัดเรียนรู้เทคนิค K-W-L (Know, Want, Learned) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่ชอบเรียนรู้ด้วยการรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหว การเรียนรู้แบบเน้นปัญหา (Problem-based learning) การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based learning) และ การเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-centered learning) ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนแบบฟังพา การใช้สื่อประเภทรูปภาพ แผนภาพ แผนภูมิ แผนที่แผนผัง การชมวิดีโอหรือภาพยนตร์ ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนที่ชอบเรียนรู้ด้วยการรับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์

อภิปรายผลการวิจัย

หลักสูตรสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต จัดอยู่ในกลุ่มคณะวิทยาศาสตร์ สุขภาพ และเนื่องจากงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศในลักษณะเดียวกับผู้วิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากหลักสูตรสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ยังมีไม่มากนัก ดังนั้นในการอภิปรายผลการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยจึงนำงานวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพมาแสดงความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ความเหมือน หรือ ความแตกต่างของผลวิจัย เป็นส่วนใหญ่

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมมากที่สุด (65.8%) เนื่องจากในสภาวะปกติคนเรามักจะมีรูปแบบการเรียนรู้หลายรูปแบบ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับว่าใครชอบ

และถนัดในรูปแบบไหน เพราะความถนัดที่ต่างกันก็จะมีลักษณะเฉพาะตัวที่ต่างกัน แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าทุกคนจะเลือกเรียนรู้โดยใช้แค่รูปแบบใด รูปแบบหนึ่งตลอดเวลา อาจจะมีการปรับเปลี่ยนสถานการณ์หรือประสบการณ์ที่ได้เผชิญมา ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับงานวิจัย Agu et al. (2021) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ฟิสิกส์คลินิก มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมมากที่สุด (69.6%) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Desai and Shah (2021) ที่พบว่านักศึกษากายภาพบำบัด มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมมากที่สุด (72.7%) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fahim et al. (2021) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์และทันตแพทย์ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมมากที่สุด (60.4%) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shams et al. (2021) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ในมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์การแพทย์ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมมากที่สุด (52.0%) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Minhas et al. (2022) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ มีรูปแบบการเรียนรู้แบบผสมมากที่สุด (55.4%) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tariq et al. (2023) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ระดับปริญญาตรีของ Al-Tibri Medical College Karachi มีรูปแบบการเรียนรู้แบบเดียวมากที่สุด (56.0%) และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kurian and NR (2023) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ระดับปริญญาตรีปีที่ 1 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบเดียวมากที่สุด (84.0%) อาจจะเป็นเนื่องจากคุณลักษณะเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเพศชาย ($n = 38$) และเพศหญิง ($n = 62$) ซึ่งไม่แตกต่างกันมากเท่ากับกลุ่มตัวอย่างสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ในการศึกษารุ่นนี้ที่มีจำนวนเพศชาย ($n = 10$) และเพศหญิง ($n = 148$) แตกต่างกันมาก

เมื่อศึกษาเพิ่มเติมจากผลวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีรูปแบบการเรียนรู้เดียว จะมีการรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึกมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.21 ± 3.03) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Inam and Haq (2022) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ศาสตร์มีรูปแบบการเรียนรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึกมากที่สุด (34%) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Minhas et al. (2022) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์มีรูปแบบการเรียนรู้แบบรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึกมากที่สุด (58%) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Tariq et al. (2023) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ระดับปริญญาตรีของ Al-Tibri Medical College Karachi มีรูปแบบการเรียนรู้แบบรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึกมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.75 ± 3.2) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kurian and NR (2023) ที่พบว่านักศึกษาแพทย์ระดับปริญญาตรีปีที่ 1 มีรูปแบบการเรียนรู้แบบรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึกมากที่สุด (45.2%) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shahrakipour et al. (2016) ที่พบว่า รูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาแพทย์ชื่นชอบมากที่สุดคือรูปแบบการอ่าน/การเขียน (ค่าเฉลี่ย 7.21 ± 1.52) ซึ่งอาจเนื่องจากประสบการณ์เดิมของกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายมาก่อน ซึ่ง Karimi et al. (2009) ได้เสนอไว้ว่า การสอนที่เน้นครูเป็นศูนย์กลางจะพัฒนาทักษะการฟังและการจดบันทึกของผู้เรียน จากผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมและกลยุทธ์ที่ตอบสนองรูปแบบการเรียนรู้แบบการเรียนรู้ทางร่างกายเช่น บทบาทการเล่น การทดลองจริง ทัศนศึกษานอกสถานที่และการศึกษานอกสถานที่ การให้สิ่งของที่เคลื่อนไหวและสัมผัสได้ การออกกำลังกาย การยืดกล้ามเนื้อ หรือการเคลื่อนไหวร่างกายในช่วงเวลาสั้น ๆ การกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้มือ แขน หรือร่างกายเพื่อแสดงแนวคิด ดำเนินการตามกระบวนการ หรือสร้างแผนผังทางจิตสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้าใจของพวกเขา เป็นต้น คณาจารย์ควรปรับกลยุทธ์การสอนให้สอดคล้องกับรูปแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาต้องการ เนื่องจากมีการศึกษาที่ระบุว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับผลการสอบใบอนุญาตของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีสาขาอาชีวศึกษา (Laput and Teves, 2023)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยลีลาการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างทั้งเพศชายและเพศหญิงและภาพรวมมีลีลาการเรียนรู้แบบพึ่งพาอันดับหนึ่ง และ แบบมีส่วนร่วม เป็นอันดับสอง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีลีลาการเรียนรู้แบบพึ่งพาเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งผู้เรียนกลุ่มนี้มีลักษณะการ

เรียนรู้ที่ต้องการคำแนะนำ การรับคำสั่งหรืองานที่มอบหมาย มีความต้องการเรียนรู้เฉพาะจากสิ่งที่กำหนดให้เรียนเท่านั้น จึงควรจัดกิจกรรมและกลยุทธ์ที่ตอบสนองได้ คือ การสอนแบบบรรยาย การสอนแบบสาธิต บอกความรู้ การสอนแบบใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการบรรยายหรือการสาธิต และมีลีลาการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเป็นอันดับสอง ซึ่งคุณลักษณะผู้เรียนจะเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบ และพยายามที่จะเรียนรู้ให้ได้มากที่สุด ในเรื่องที่ต้องต้องการ หรือที่กำหนดให้ โดยการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ หรือตอบสนองต่อเป้าหมายการเรียนรู้ของตน จึงควรออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้เป็นการทำงานแบบกลุ่ม เพื่อร่วมกันเรียนรู้ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chanprasert (2024) ที่พบว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเอกชนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานีมีลีลาการเรียนรู้แบบฟังพา เป็นอันดับหนึ่ง แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wattanakul, Karuncharenpant and Ngamkham (2021) ที่พบว่านักศึกษาพยาบาล มีลีลาการเรียนรู้เป็นแบบมีส่วนร่วมมากที่สุด (63.0%) ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hamidah, Sarina and Jusoff (2009) ที่พบว่านักศึกษาวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์มีลีลาการเรียนรู้แบบหลักเลียงมากที่สุด (75.8%) และเพศหญิงมีลีลาการเรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด (62.8%) และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ İlçin et al. (2016) ที่พบว่านักศึกษาธุรกิจสาขากายภาพบำบัดระดับปริญญาตรีปีที่ 1, 2, 3 และ 4 มีลีลาการเรียนรู้แบบร่วมมือมากที่สุด (34.8%) อาจจะเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างบางชั้นปีได้เรียนจากหลักสูตรที่จัดรูปแบบการเรียนรู้หลายรูปแบบ เช่น การบรรยาย การสอนพิเศษ การสัมมนา การนำเสนอกรณีศึกษา การนำเสนอผลงานด้วยวาจาและโครงการวิจัยร่วมกัน และการฝึกปฏิบัติทางคลินิกกลุ่มย่อยภายใต้การดูแลในโรงพยาบาลและศูนย์สุขภาพอื่น ๆ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างบางส่วนจะคุ้นเคยกับการเรียนรู้แบบร่วมมือมานานก่อนแล้ว

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่าเพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการรับรู้ผ่านภาพและสัญลักษณ์ การรับรู้ผ่านเสียง การรับรู้ผ่านการอ่านและเขียน และ การรับรู้ทางร่างกายโดยการเคลื่อนไหวและการรู้สึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ผลเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยการครั้งนี้เป็นนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งคุณสมบัติในการรับเข้าศึกษานั้นจะรับผู้สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งสายวิทยาศาสตร์และสายสังคมศาสตร์ซึ่งมีความถนัดแตกต่างกัน โดยผู้สำเร็จการศึกษาสายวิทยาศาสตร์จะมี ความสามารถด้านการคิดเชิงเหตุผล การคำนวณ และมีเจตคติเชิงวิทยาศาสตร์ ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาสายสังคมศาสตร์จะมีทักษะด้านการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์เชิงสังคม และความเข้าใจในพฤติกรรมมนุษย์ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Peyman et al. (2014) ที่พบว่า เพศของกลุ่มตัวอย่างและรูปแบบการเรียนรู้แบบภาพและการอ่าน/การเขียนของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาวิทยาศาสตร์การแพทย์มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sarabi-Asiabar et al. (2014) ที่พบว่า เพศและรูปแบบการเรียนรู้แบบเดี่ยวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาแพทย์ เกสซ์ ทันตแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ และการจัดการบริการสุขภาพมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Fahim et al. (2021) ที่พบว่าเพศของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรีสาขาแพทยศาสตร์และทันตแพทยศาสตร์ มีอิทธิพลต่อความชอบของรูปแบบการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Minhas et al. (2022) ที่พบว่าเพศของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาแพทยศาสตร์เป็นปัจจัยที่มีนัยสำคัญที่เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ที่ต้องการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kamran et al. (2023) ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาปริญญาตรีสาขานิติเวชศาสตร์พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในความสัมพันธ์ทางเพศในด้านการได้ยิน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Atwa, Abozeid and Fouad (2016) ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาแพทยศาสตร์พบว่ามีความแตกต่างเล็กน้อยระหว่างผู้ชายและผู้หญิงในแง่ของรูปแบบการเรียนรู้ ความแตกต่างเหล่านี้ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Arbabisarjou, Zare, Shahrakipour and

Ghoreishinia (2016) ที่ศึกษากับกลุ่มนักศึกษาวิทยาศาสตร์การแพทย์ ได้แก่ แพทยศาสตร์ ทันตแพทยศาสตร์ พยาบาลศาสตร์ สาธารณสุข พยาบาลฉุกเฉิน พบว่าเพศและรูปแบบการเรียนรู้แบบเดียวกันมีความสัมพันธ์กัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Naz, Khan, and Wajid (2016) ที่ศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษาแพทยศาสตร์และนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์พบว่าไม่มีความแตกต่างทางเพศในการเลือกรูปแบบการเรียนรู้ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Swe and Hann (2020) ที่ศึกษากับนักศึกษาแพทยศาสตร์พบว่าไม่มีความแตกต่างที่สำคัญในรูปแบบการเรียนรู้แบบ VARK ในแง่ของเพศ และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kurian and NR (2023) ที่ศึกษากับนักศึกษาแพทยศาสตร์ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และเพศ อาจเนื่องมาจากรายงานของ Kurian and NR (2023) เป็นศึกษารูปแบบการเรียนรู้เพศและคะแนนสอบในรายวิชาต่าง ๆ พบว่าคะแนนสอบไม่แตกต่างกันทุกวิชา ยกเว้นรายวิชาทฤษฎีสรีรวิทยาและชีวเคมี และสรุปว่าความแตกต่างระหว่างเพศในคะแนนสอบของวิชาใด ๆ กับการชอบของรูปแบบการเรียนรู้ก็ไม่มีนัยสำคัญ แต่ในการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ครั้งนี้ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับคะแนนของสอบรายวิชาใด

เพศมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อ แบบพึ่งพา และแบบมีส่วนร่วม และมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อแบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ และแบบแข่งขัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ผลเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ เป็นเพศหญิงมากกว่า ซึ่งมีความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น เพศหญิงอาจชอบการเรียนรู้ผ่านการพูดคุยและทำงานร่วมกัน แต่เพศชายอาจชอบการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจริงหรือการแข่งขัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hamidah, Sarina and Jusoff (2009) ที่ศึกษากับนักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตร์และหลักสูตรสังคมศาสตร์ พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับลีลาการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับลีลาการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบมีส่วนร่วม แบบแข่งขัน และแบบพึ่งพา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Amir and Jelas (2011) ที่ศึกษากับนักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ สังคมศาสตร์ และวิชาชีพ พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับลีลาการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเพศชายมีความสัมพันธ์ลีลาการเรียนรู้แบบอิสระและแบบหลีกเลี่ยง เพศหญิงมีความสัมพันธ์กับลีลาการเรียนรู้แบบส่วนร่วมและแบบแข่งขัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Baneshi, Tezerjani and Mokhtarpour (2014) ที่ศึกษากับนักศึกษาระดับปริญญาตรีและปริญญาโทในคณะมนุษยศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ พบว่ามีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญระหว่างเพศชายและเพศหญิงในลีลาการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบร่วมมือ แบบพึ่งพาและแบบอิสระแต่ไม่มีความสัมพันธ์กับแบบแข่งขัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Mohamed, Fiala and Ghaly (2015) ที่ศึกษากับนักศึกษาแพทยศาสตร์พบว่าเพศมีความสัมพันธ์กับลีลาการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยเพศหญิงมีความสัมพันธ์กับลีลาการเรียนรู้แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา และแบบมีส่วนร่วม Halili, Naimie, Sira, Ahmed Abuzaid and Leng (2015) ที่ศึกษากับผู้เรียนทางไกล พบว่าเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบรูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระ การเรียนรู้แบบแข่งขัน การเรียนรู้แบบพึ่งพา การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ในขณะที่เพศชายเป็นผู้เรียนแบบหลีกเลี่ยง สอดคล้องกับจากผลการวิจัยของ O'Fathaigh (2015) ที่ศึกษากับผู้เรียนการศึกษาผู้ใหญ่ในหลักสูตรประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา พบว่าเพศชายใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบอิสระและแบบแข่งขันมากกว่าเพศหญิง และผู้เรียนที่มีอายุน้อยกว่าใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมมากกว่า และผู้เรียนที่มีอายุน้อยกว่าใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขันมากกว่า สอดคล้องกับจากผลการวิจัยของ Corbin (2017) ที่ศึกษากับนักศึกษาจากสถาบันระดับอุดมศึกษาในแคริบเบียนพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางเพศในรูปแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม การเรียนรู้แบบอิสระ และการเรียนรู้แบบแข่งขัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Marantika (2022) ที่ศึกษากับนักศึกษาชาวเยอรมัน พบว่าโดยรวมแล้วมี

ความสัมพันธ์กันระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ เพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Akin, Çilga, Gunduz and Muratoglu (2025) ที่ศึกษากับนักศึกษาสังกัดภาควิชากายภาพบำบัดและฟื้นฟูสมรรถภาพพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างเพศหญิงกับลีลาการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยง ($r = -0.216$, $p < 0.05$) แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Ngala (2018) ที่ศึกษากับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่มหาวิทยาลัยแอฟริกาอินเตอร์เนชันแนล ในกรุงไนโรบี พบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับวิธีที่นักศึกษาต้องการเรียน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างของ Ngala (2018) ประกอบด้วยนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตหลังปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก แต่กลุ่มตัวอย่างสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์ที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 2 เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามจากผลการศึกษาผลงานวิจัยของผู้อื่นส่วนใหญ่จะแสดงให้เห็นว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับรูปแบบการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับลีลาการเรียนรู้ อาจเป็นผลเนื่องมาจากความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงในด้านร่างกาย ด้านทางชีววิทยา ด้านทางอารมณ์ ด้านทางสังคม และด้านความถนัด

สรุป

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้ของนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์นี้ ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนมีรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้แตกต่างกัน และรวมถึงความสัมพันธ์รูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้กับเพศ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้สอนในการปรับกลยุทธ์การสอนให้สอดคล้องกับผู้เรียน โดยการใช้เทคนิคการสอนที่แตกต่างกันเพื่อรองรับความแตกต่างกันของรูปแบบการเรียนรู้และลีลาการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งคาดหวังว่าเมื่อผู้สอนใช้กลยุทธ์การสอนที่เหมาะสมกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก็จะดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยควรทำการชี้แจงการกรอกข้อมูลในแบบสอบถามรูปแบบการเรียนรู้ให้ชัดเจนว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถเลือกคำตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ เนื่องจากผู้เรียนจะคุ้นเคยกับแบบทดสอบแบบปรนัย ซึ่งเลือกเพียงคำตอบเดียวในแต่ละข้อ จะมีผลทำให้ข้อมูลที่ได้รับมีความคลาดเคลื่อน

1.2 ในการเก็บข้อมูลถ้าผู้วิจัยสามารถเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลได้ก่อนช่วงแรกของการเปิดภาคเรียน จะช่วยให้ผู้สอนปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้หรือสื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนในภาคเรียนนั้นได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ ลีลาการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์

2.2 ศึกษาการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วิธีการจัดเรียนรู้เทคนิค K-W-L (Know, Want, Learned) หรือ การเรียนรู้แบบเน้นปัญหา (Problem-based learning) หรือ การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project-based learning) ของนักศึกษาสาขาอาชีวศึกษาและนิติวิทยาศาสตร์

2.3 ศึกษาลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของคอล์บ หรือ ลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ ไมเออร์ส-บริกส์ หรือ ลีลาการเรียนรู้ตามแนวคิดของ ดันน์ และดันน์ ของกลุ่มตัวอย่างจากหลักสูตรที่มีบริบทแตกต่างกัน เช่น สถาบันการบิณ คณะทัศนมาตรศาสตร์ คณะนวัตกรรมการเกษตร เป็นต้น

References

- Agu, A. U., Esom, E. A., Chime, S. C., Anyaeji, P. S., Anyanwu, G. E., & Obikili, E. N. (2021). Impact of Sleep Patterns on the Academic Performance of Medical Students of College of Medicine, University of Nigeria. *International Journal of Medicine and Health Development*, 26(1), 31–36.
- Akin, E. S., Çilga, G., Gunduz, D. I., & Muratoglu, M. (2025). Investigation of the Relationship Between Learning Preferences and Information Acquisition and Processing Processes of Physiotherapy and Rehabilitation Department Students. *BMC Medical Education*, 25(1), 483.
- Amir, R., & Mohd Jelas, Z. (2011). A Study of the Learning Styles of Malaysian Students. *Asian Journal of University Education*, 7(1), 85–96.
- Arbabisarjou, A., Zare, S., Shahrakipour, M., & Ghoreishinia, G. (2016). The Survey of the Relationship Between the Learning Style and Academic Performance in Students of Medical Sciences (2016). *Health Sciences*, 5(7S), 338–342.
- Atwa, H., Abozeid, E., & Fouad, S. (2016). How Do Medical Students Learn at Ibn Sina National College for Medical Studies in Jeddah, KSA? Assessment of Students' Learning Styles. *Education in Medicine Journal*, 8, 25–30.
- Baneshi, A. R., Karamdoust, N. A., & Hakimzadeh, R. (2013). Validity & Reliability of the Persian Version of Grasha-Richmann Student Learning Styles Scale. *Journal of Advances in Medical Education & Professionalism*, 1(4), 119–124.
- Baneshi, A. R., Tezerjani, M. D., & Mokhtarpour, H. (2014). Grasha-Richmann College Students' Learning Styles of Classroom Participation: Role of Gender and Major. *Journal of Advances in Medical Education & Professionalism*, 2(3), 103–107.
- Barton, A. D., Dutkiewicz, S., Flierl, G., Bragg, J., & Follows, M. J. (2010). Patterns of Diversity in Marine Phytoplankton. *Science*, 327(5972), 1509–1511.
- Bowling, B., & Ross, J. (2006). The Serious Organised Crime Agency: Should We Be Afraid? *Criminal Law Review*, 2016(12), 1019–1034.
- Carrabine, E., Cox, P., Crowhurst, I., Di Ronco, A., Fussey, P., Sergi, A., & Turton, J. (2020). *Criminology: A Sociological Introduction*. London, England: Routledge.
- Cassidy, S., & Eachus, P. (2000). Learning Style, Academic Belief Systems, Self-Report Student Proficiency and Academic Achievement in Higher Education. *Educational Psychology*, 20(3), 307–322.
- Chanprasert, K. (2024). VARK Learning Preferences and Their Gender Relation in First-Year Medical Technology Students of a Private University at Pathum Thani Province. *Journal of Education and Innovative Learning*, 5(1), 117–129.
- Chobphon, P., Phrakhunanan, C., Ritthibut, K., & Sukjaroen, N. (2020). Learning Styles. *Journal of Psychology, Kasem Bundit University*, 10(2), 103–109.

- Corbin, A. (2017). Assessing Differences in Learning Styles: Age, Gender and Academic Performance at the Tertiary Level in the Caribbean. *The Caribbean Teaching Scholar*, 7(1), 67–91.
- Desai, R., & Shah, M. (2021). Understanding the Learning Styles of Physiotherapy Students. *International Journal of Health Sciences and Research*, 11(7), 188–193.
- Diseth, Å., & Martinsen, Ø. (2003). Approaches to Learning, Cognitive Style, and Motives as Predictors of Academic Achievement. *Educational Psychology*, 23(2), 195–207.
- Fahim, A., Rehman, S., Fayyaz, F., Javed, M., Alam, M. A., Rana, S., & Alam, M. K. (2021). Identification of Preferred Learning Style of Medical and Dental Students Using VARK Questionnaire. *BioMed Research International*, 2021(1), 4355158.
- Fleming, N. D. (2015). *The VARK Modalities*. Retrieved August 20, 2025, from <https://vark-learn.com/>
- Fleming, N. D., & Mills, C. (1992). Not Another Inventory, Rather a Catalyst for Reflection. *To Improve the Academy*, 11(1), 137–155.
- Garland, D. (2008). On the Concept of Moral Panic. *Crime, Media, Culture*, 4(1), 9–30.
- Gauhar, H., & Ibrahim, F. (2019). Study of Learning Style Preferences in Students of Different Phases of Medical Undergraduate Course in Relation to Gender and Academic Performance. *International Journal of Integrative Medical Sciences, Int J Intg Med Sci*, 6(6), 846–852.
- Halili, S. H., Naimie, Z., Sira, S., Ahmed Abuzaid, R., & Leng, C. H. (2015). Exploring the Link Between Learning Styles and Gender Among Distance Learners. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 191, 1082–1086.
- Hamidah, J. S., Sarina, M. N., & Jusoff, K. (2009). The Social Interaction Learning Styles of Science and Social Science Students. *Asian Social Science*, 5(7), 58–64.
- İlçin, M., Tomruk, N., Yeşilyaprak, S. S., Karadibak, D., & Savcı, S. (2016). The Relationship Between Learning Styles and Academic Performance in Turkish Physiotherapy Students. *Physiotherapy*, 102, e84–e85.
- Inam, S., & Haq, A. (2022). Exploring the Preferred Learning Styles Among First and Final Year MBBS Students Using VARK Inventory at Fauji Foundation Hospital Rawalpindi. *Health Professions Educator Journal*, 5(1), 9–13.
- Joy, S., & Kolb, D. A. (2009). Are There Cultural Differences in Learning Style? *International Journal of Intercultural Relations*, 33(1), 69–85.
- Kamran, S., Younus, R., Tauqir, O., Gul, N., Kirmani, F., & Aijaz, M. (2023). Preferred Learning Styles and Strategies Among the Undergraduate Students of Forensic Medicine. *The Professional Medical Journal*, 30(8), 1080–1083.
- Karimi Moonaghi, H., Dabbaghi, F., Oskouie, F., & Vehviläinen-Julkunen, K. (2009). Learning Style in Theoretical Courses: Nursing Students' Perceptions and Experiences. *Iranian Journal of Medical Education*, 9(1), 41–54.

- Koch, J., Salamonson, Y., Rolley, J. X., & Davidson, P. M. (2011). Learning Preference as a Predictor of Academic Performance in First Year Accelerated Graduate Entry Nursing Students: A Prospective Follow-Up Study. *Nurse Education Today*, 31(6), 611–616.
- Komarraju, M., Karau, S. J., Schmeck, R. R., & Avdic, A. (2011). The Big Five Personality Traits, Learning Styles, and Academic Achievement. *Personality and Individual Differences*, 51(4), 472–477.
- Kurian, N., & NR, V. G. (2023). Assessment of Learning Styles Using VARK Model in First Year Undergraduate Medical Students. *Indian Journal of Clinical Anatomy and Physiology*, 10(3), 168–172.
- Laput, E. Y., & Teves, M. M. G. (2023). *The Perceptual Learning Styles of Criminology Graduates in Relation to Their Performance in the Criminologist Licensure Examination. International Journal of Advanced Multidisciplinary Studies*, 3(7), 225–236.
- Lockie, N. M., Van Lanen, R. J., & McGannon, T. (2013). Educational Implications of Nursing Students' Learning Styles, Success in Chemistry, and Supplemental Instruction Participation on National Council Licensure Examination-Registered Nurses Performance. *Journal of Professional Nursing*, 29(1), 49–58.
- Marantika, J. E. R. (2022). The Relationship Between Learning Styles, Gender and Learning Outcomes. *Kıbrıslı Eğitim Bilimleri Dergisi*, 17(1), 56–67.
- McGrath, S., & Rogers, L. (2021). Do Less-Advantaged Students Avoid Prestigious Universities? An Applicant-Centred Approach to Understanding UCAS Decision-Making. *British Educational Research Journal*, 47(4), 1056–1078.
- Minhas, R., Shahid, N., Gulzar, Z., Zafar, S., & Shahzad, S. (2022). Assessment of Ideal Learning Style Among Medical Students Using VARK Learning Approach. *Journal of Bahria University Medical and Dental College*, 12(3), 157–161.
- Mohamed, S. F., Fiala, L. A., & Ghaly, M. S. (2015). Comparison Between the Learning Styles of Medical Students in the Preclinical Versus Clinical Years at the Faculty of Medicine Suez Canal University. *Suez Canal University Medical Journal*, 18(2), 107–116.
- Moran, A. (1991). What Can Learning Styles Research Learn from Cognitive Psychology? *Educational Psychology*, 11(3–4), 239–245.
- Naimie, Z., Siraj, S., Ahmed Abuzaid, R., & Shagholi, R. (2010). Hypothesized Learners' Technology Preferences Based on Learning Style Dimensions. *Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET*, 9(4), 83–93.
- Naz, N., Khan, R. A., & Wajid, G. (2016). Medical Education Section: Learning Style Preference of Medical Student in University of Lahore. *Journal of Islamic International Medical College (JIIMC)*, 11(2), 76–80.
- Ngala, F. W. (2018). Gender Influence on Students' Learning Preferences: An Assessment of the Learning Styles of Postgraduate Students at African International University. *Advances in Social Sciences Research Journal*, 5(11), 99–109.

- O’Fathaigh, M. (2015). The Social-Interaction Learning Styles of Irish Adult Learners: Some Empirical Findings. Retrieved August 20, 2025, from <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED465017.pdf>
- Peyman, H., Sadeghifar, J., Khajavikhan, J., Yasemi, M., Rasool, M., Yaghoubi, Y. M., & Karim, H. (2014). Using VARK Approach for Assessing Preferred Learning Styles of First Year Medical Sciences Students: A Survey from Iran. *Journal of Clinical and Diagnostic Research: JCDR*, 8(8), GC01–GC04.
- Riechmann, S. W., & Grasha, A. F. (1974). A Rational Approach to Developing and Assessing the Construct Validity of a Student Learning Style Scales Instrument. *The Journal of Psychology*, 87(2), 213–223.
- Rosander, P., & Bäckström, M. (2012). The Unique Contribution of Learning Approaches to Academic Performance, After Controlling for IQ and Personality: Are There Gender Differences? *Learning and Individual Differences*, 22(6), 820–826.
- Sarabi-Asiabar, A., Jafari, M., Sadeghifar, J., Tofighi, S., Zaboli, R., Peyman, H., & Shams, L. (2014). The Relationship Between Learning Style Preferences and Gender, Educational Major and Status in First Year Medical Students: A Survey Study from Iran. *Iranian Red Crescent Medical Journal*, 17(1), 1–6.
- Severiens, S., & Dam, G. T. (1997). Gender and Gender Identity Differences in Learning Styles. *Educational Psychology*, 17(1–2), 79–93.
- Shahrakipour, M., Arbabisarjou, A., Zare, S., & Ghoreishinia, G. (2016). Learning Styles in Students of Medical Sciences. *Global Journal of Health Science*, 9(2), 195–195.
- Shams, L., Yazdani, S., Nasiri, T., Sadeghifar, J., & Shahbazi, S. (2021). Assessing the Learning Style of Medical Students in Shahid Beheshti University of Medical Sciences by Using VARK Approach. Retrieved August 20, 2025, from <https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-513470/v1>
- Swe, K. M. M., & Hann, K. W. (2020). Does Learning Style Make a Difference on Student’s Academic Performance? Learning Style Preferences of Medical Students from University Tunku Abdul Rahman. *Asian Journal of Medicine and Health*, 18(2), 33–40.
- Tariq, A. B., Shaikh, A. R., Jiskani, A., Haq, A. U., Tauqir, O., & Ahmed, F. (2023). Approaches to Different Learning Styles in Undergraduate Medical Students of Al-Tibri Medical College Karachi. *Annals of PIMS-Shaheed Zulfiqar Ali Bhutto Medical University*, 19(3), 284–288.
- Wattanukul, B., Karuncharearnpanit, S., & Ngamkham, S. (2021). The Relationship Between Learning Preferences and Learning Styles in Undergraduate Nursing Students. *Thai Red Cross Nursing Journal*, 14(2), 283–297.
- Williams, E., Norman, J., & Rowe, M. (2019). The Police Education Qualification Framework: A Professional Agenda or Building Professionals? *Police Practice and Research*, 20(3), 259–272.

Xie, Q., & Zhang, L. F. (2015). Demographic Factors, Personality, and Ability as Predictors of Learning Approaches. *The Asia-Pacific Education Researcher*, 24(4), 569–577.

Yip, M. C. (2013). Learning Strategies and Their Relationships to Academic Performance of High School Students in Hong Kong. *Educational Psychology*, 33(7), 817–827.